

СИБИН МАЙНАЛОВСКИ РОБОТЪТ-КОМАРДЖИЯ

chitanka.info

(с поклон към сър Айзък)

Всичко, както обикновено, започна с изречението „Хващам се на бас, че...“.

Не, не, явно ще трябва да започна отначало. Колкото и да мразя дългите встъпления, трябва да призная, че всеки един разказ има нужда от цялата история, дори главните герои в него да са Джордж Сандърс и Грег Майкълс — хората, на които новинарските агенции посветиха най-много минути ефирно време от първия полет на човек до Юпитер насам. Общественото мнение за тях дълго време се колебаеше между „Осанна“ и „Разпни го“, за да се кротне най-накрая в сивата област на „На кого му пука“ (благодарение на усилията на едва ли не цял легион от генийчетата на „Ю Ес Роботикс“ и по-специално на отдела им „Връзки с обществеността“). Сега обаче, щом сте дошли при мен с желание да научите цялата истина, усещам, че е време историята да бъде завършена — с други думи, към средата, раздухана от новинарските агенции, аз, вашият покорен слуга, трябва да добавя увода и заключението.

Та да си дойдем на думата.

По времето, когато стана целият този скандал с робота KN-95 (наричан от всички Кени), Джордж Сандърс и Грег Майкълс бяха двойка инженери от „Ю Ес Роботикс енд механикъл мен корпорейшън“, които отговаряха за фината настройка на позитронните мозъци на цялата продукция на фирмата. Другояче казано, нито един робот не излизаше от „Ю Ес Роботикс“, без да е минал щателна инспекция от Грег и Джордж, целта на която бе да се уверят, че никой от механичните приятелчета няма да излезе сред обществото с дефект или неизправност, която да хвърли петно върху името на корпорацията. Ако се случеше двамата да забележат нещо нередно, те задържаха робота при тях, докато Желязната Сюзън Келвин не отделише част от скъпоценното си време, за да дойде при тях, мимоходом да загатне как умствените им способности далеч отстъпват от тези на шимпанзе-аутист, да им подхвърли царствено решението на проблема и да се оттегли надут и пренебрежително. Сандърс можеше да се закълне, че

д-р Келвин дори успяваше да затръшне вратата на излизане — независимо от факта, че вратите в цялата фирма бяха плъзгащи се...

Но да се върнем на нашата история. Цялата галиматия започна в деня, когато KN-95 дойде при Джордж и Грег. Роботите от серия KN бяха предназначени за работа в паладиевите мини на Амалтея — място, където се събираха отрепки от цял свят в надеждата да изкарат някоя-друга хилядарка и да се пенсионират. Тъй като още не се бе родил човек, който да устои на импулса да излъже кога точно отива на работа, кога си тръгва и колко точно е заработил по време на смяната си, роботите от серия KN трябваше да играят ролята на „бригадири“. В позитронните им мозъци бе вграден най-новият софтуер на „Ю Ес Роботикс“, който комбинираше почти перфектен детектор на лъжата, окомер, който бе в състояние да прецени теглото на количка с паладий с точност до седмия десетичен знак... и вежлив успокояващ глас, разработван от цял отдел по психология, който се предполагаше, че е предназначен да тушира напрежението между миньорите.

Когато ви казвам „напрежение“, не бих искал да оставате с погрешно впечатление, че имам предвид обикновен скандал, завършващ с дружеска прегръдка и масово пиене на алдебаранска бира. „Напрежението“ на Амалтея започваше с кирка в главата и завършваше с тълпа с липсващи крайници и органи в местния лазарет. Някои мислеха, че това е от паладиевите изпарения, които се смесваха с твърде недружелюбната атмосфера на планетоида. Други предполагаша, че виновна е гледката на Юпитер над главите им, от която човек, видите ли, се изнервял и започвал да си мисли за глупости. Трети, най-мъдрите от всички, въобще не се интересуваха от причината, а от следствието и винаги гледаха да са на няколко светлинни минути от свадата още в самия миг на започването ѝ.

Серията KN бе разработена с цел превенция на подобни инциденти, тъй като самото транспортиране на пострадалите в побоищата хора излизаше скъпо и прескъпо, да не говорим за загубите за икономиката на Земята, която изцяло зависеше от добива от Амалтея. Работата на Сандърс и Майкълс бе да се убедят, че Трите Закона са правилно програмирани в позитронните им мозъци, тъй като дори най-малкото отклонение би предизвикало ново напрежение, вместо да тушира старото. Двамата подлагаха всеки робот от серията на такива тестове, че средновековната Инквизиция (при положение че

на инквизиторите им бяха попадали позитронни работи) би се изчервила от срам и тутакси би хукнала да навакхва пропуснатото.

94 от роботите вече бяха преминали тестовете и бяха опаковани обратно в транспортните си контейнери, готови да заминат с първия кораб за Амалтея. Грег и Джордж вече бяха успели да се отегчат до краен предел, тъй като въпросите, които задаваха на всеки един от партидата, бяха стандартизирани и място за импровизации нямаше. Именно скуката породила разговора, от който започна целият този цирк.

— Кога излизаш в отпуска? — попита Грег колегата си, докато му помагаше да разопаковат 95-ия робот от поредицата.

— След две седмици — въздъхна Джордж, зареждайки нов информационен кристал в комтаблото. — Повярвай ми, усещат се като две години...

— Вярвам ти, друже. Ако знаеш на мен пък колко ми е домъчняло за плажовете на Орион VI... за баровете... за казината... Направо бих убил, за да мога да друсна една игра на покер ей сега, с коктейлче в ръката и с една венерианка в скута!

— Е, коктейлчето и венерианката няма как да ти ги осигуря, но виж, за покера...

— Какво ти се върти из главата? — с блеснали очи попита Грег.

— Ще ти обясня веднага. Тези приятелчета, с които се занимаваме вече трети ден, имат детектор на лъжата, нали?

— Поне така пише в инструкцията.

— Това значи, че ще могат да разгадават кога човек блъфира и кога — не, нали?

— Не съм толкова сигурен, приятелю мой. Има тънка разлика между блъф и лъжа. Психологът от древния XXII век Роналд Фридрих е доказал невъзможността да се улови блъф при игра на покер с помощта на механично устройство. Именно затова махнаха детекторите на лъжата от орионските казина...

— Е, знам, но нищо не ни пречи да пробваме, нали?

— Освен факта, че Съюзът Келвин ще ни убие на секундата, в която разбере какво сме правили с безценните й деца.

— Това, което човек не знае, не може да му навреди — изрецитира с присмех Джордж.

— Дори и да е така, пак нищо няма да се получи заради... заради... — Грег изведнъж спря на място, а очите му грейнаха.

— Приятелю, току-що ми хрумна как да изкараме някой-друг кредит за предстоящите си отпуски!

— Целият съм в слух.

— Ще организираме един турнир по покер между този тук... — Грег потупа корпуса на KN-95 — и Трип Гордън от „Логистика и счетоводство“. Нали знаеш, че той е цар на блъфирането?

— Надали има някой, който да не знае.

— Ще ги накараме да изиграя няколко партии покер, а междувреме ние ще спретнем едно залагане кой ще победи — човекът или машината.

— И кой ще е достатъчно глупав, за да заложи на човека? С този детектор на лъжата у него...

— Ние, колега. Ние ще зложим срещу... срещу Кени.

— Кени?

— Ами да — KN-95, съкратено Кени. А и в древни времена е имало някакъв филм — „Комарджията“, главната роля в който се е изпълнявала от един древен певец Кени Роджърс.

— Не съм го гледал.

— Няма и как да си го гледал, идиот такъв — говоря ти за твърде древни времена, когато киното е било двуизмерно.

— Както и да е, това няма значение. И откъде си толкова сигурен, че Кени ще загуби?

— Заради Законите на роботиката, Джорджи! Преди да започне турнирът, ние ще обясним на Кени, че ако победи, ще го разглобим на съставните му части. Тук ще включим Третия Закон, който задължава робота да се грижи за собствената си безопасност, доколкото това не противоречи на Първия и Втория Закони. След това направо ще му заповядаме да загуби, като по този начин вкарваме в употреба Втория Закон — „Роботът е длъжен да изпълнява заповедите на човека, доколкото тези заповеди не противоречат на Първия Закон“. А след това ще му кажем, че ако спечели, ние ще сме нещастни, тоест, ще ни бъде причинена вреда, а това автоматично задейства Първия Закон: „Роботът не може да причини вреда на човека или с бездействието си да допусне на човек да бъде причинена вреда“. Работата ни е в кърпа вързана!

Останалите няколко дена преминаха в трескава подготовка и такава дълбока конспирация, че не само Съюзът Келвин и шефовете на

станцията, но дори и ръководителите на отдели не знаеха нищо. За далаверата знаеха само заложилите.

Залаганията, както се и очакваше, вървяха като топъл хляб... и естествено всички залози бяха за Кени. Единствено Грег и Джордж бяха заложили по една годишна заплата за победа на Трип и всички посветени в заверата ги гледаха съжалително и/или подигравателно, когато се разминаваха с тях по коридорите. Кени бе закотвен в един празен склад, на който бе лепната табличка „Не влизай — радиация!“ и всички чакаха момента, в който д-р Келвин ще напусне станцията за час-два, за да обявят начало на турнира.

Най-сетне дългоочакваният ден дойде. Главният рロボпсихолог на „Ю Ес Роботикс“ бе извикана на Земята за кратко, за да свидетелства по някакво обвинение към робот, уж нападнал човек. В мига, в който совалката ѝ се отлепи от корпуса на станцията, складът, в който бе заточен Кени, се превърна в по-оживено място и от кръчмите на Прочион III. Епичната битка между човека и машината можеше да започне!

* * *

... Когато и последният човек се изниза от склада, потупвайки съжалително Джордж и Грег по раменете, двамата конспиратори се стовариха върху най-близкия до тях контейнер и започнаха да си поемат дъх като риби на сухо. Мисълта за това как трябва да изкарат една година без никакви, ама абсолютно никакви пари ги караше да изпаднат в тиха лудост.

— Да ти имам „железния“ план, колега... — избухна по едно време Джордж. — Какво, по дяволите, стана???

— Нямам ни най-малка представа — озъби се в отговор Грег. — Бях предвидил всичко...

— Както винаги, вие, двойка примати такива, не сте предвидили най-важното — човешкия фактор — донесе се глас иззад контейнера. Двамата скочиха като попарени:

— Доктор Келвин... ама вие не сте ли...

— На совалката ли? И да изпусна такова представление? В никакъв случай — усмихна се хладно Желязната дама. — Виждате ли,

преди няколко дена Трип дойде при мен с молба за помощ. Беше се досетил, че готвите някакъв мръсен номер и се чудеше дали не мога да... изравня условията, така да се каже. Планът ви бе толкова прозрачен, че не бе необходимо човек да е рロボпсихолог, за да го разгадае. По мой съвет Трип прекара известно време с Кени... резултатът е налице, както се убедих сама.

— Но как... Ние бяхме помислили за всичко...

— За щастие и двамата не сте чак толкова големи специалисти, за да обгърнете всеки един аспект от психологията на един робот и Трите Закона в частност — гласът на д-р Келвин режеше като бръснач. — Вчера Трип цял ден четеше на Кени древни трактати, философски книги и религиозни текстове, в които подробно се обясняваше какво зло са парите, какви увреждания причиняват те на човешкото съзнание и как сребролюбието е най-големият враг на човека... Мислите ли, че Кени би оставил човека срещу него да спечели и би ви оставил с купчини пари в ръцете, като по този начин ви причини вреда? Мислите ли, че би нарушил Първия Закон?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.